EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 31.5.2016
COM(2016) 353 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE JA EUROOPA KONTROLLIKOJALE

EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FONDI TAGATISFONDI VALITSEMISE KOHTA 2015. AASTAL

Sisukord

1. SISSEJUHATUS 3
2. TEGEVUSE KONTEKST 3
3. FINANTSKONTOD 4
4. EFSI TAGATISFONDI VALITSEMINE 2015. AASTAL 4
5. SIHTSUMMA ASJAKOHASUSE JA EFSI TAGATISFONDI TASEME HINDAMINE 4

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva aruande õiguslik alus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrus (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013[1] (edaspidi „EFSI määrus“). Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank (edaspidi „EIP“) kirjutasid lepingule EFSI haldamise ja ELi tagatise andmise kohta (edaspidi „EFSI leping“) alla 22. juulil 2015.

EFSI määruse artikli 16 lõikega 6 on ette nähtud, et komisjon esitab iga aasta 31. maiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Kontrollikojale aastaaruande EFSI tagatisfondi valitsemise kohta eelmisel kalendriaastal, sealhulgas hinnangu sihtsumma asjakohasuse, tagatisfondi taseme ja selle täiendamise vajaduse kohta. See aastaaruanne sisaldab ülevaadet tagatisfondi finantsseisundist eelmise kalendriaasta lõpu seisuga, eelmise kalendriaasta rahavoogude aruannet ning oluliste tehingute ülevaadet ja muud asjakohast teavet finantskontode kohta. Aruanne sisaldab ka teavet finantsjuhtimise ning EFSI tagatisfondi tulemuste ja riski kohta eelmise kalendriaasta lõpu seisuga.

Samuti on EFSI määruse artikli 16 lõikes 2 ette nähtud, et EIP esitab, asjakohasel juhul koos Euroopa Investeerimisfondiga (edaspidi „EIF“), Euroopa Parlamendile ja nõukogule eraldi aastaaruande määrusega hõlmatud EIP rahastamis- ja investeerimistoimingute (edaspidi „EFSI toimingud“) kohta. See aruanne avalikustatakse. Praeguse seisuga ei ole EIP 2015. aasta aruannet veel vastu võtnud.

2. TEGEVUSE KONTEKST

ELi tagatis katab rahastamis-ja investeerimistehingud, mille EIP on sõlminud infrastruktuuri ja innovatsiooni programmi raames ning EIF VKEde programmi raames. Osaliselt on nimetatud toimingud kaetud ELi tagatisega, osaliselt aga sooritatakse need EIP grupi oma vastutusel.

2015. aastal sõlmiti EFSI raames lepinguid kogusummas 3 miljardit eurot ja 19 liikmesriigiga. Sellest 1,2 miljardi euro väärtuses tehinguid allkirjastas EIP (10 tehingut) ja 1,8 miljardi euro väärtuses EIF (83 tehingut). 2015. aasta lõpu seisuga oli ELi tagatisega kaetud 1 553 miljonit eurot nende lepingute summast (1 155 miljonit eurot EIP tehinguid ja 398 miljonit eurot EIFi tehinguid). ELi tagatisega kaetud maksimaalne risk seoses väljamaksetega oli umbkaudu 202 miljonit eurot.

EIP ja EIF vastutavad iga üksiku toiminguga seonduvate riskide hindamise ja kontrollimise eest ning 2016. aasta märtsis esitasid nad kooskõlas EFSI määruse artikli 16 lõikega 3 komisjonile ja kontrollikojale aruande. Selle aruande põhjal vaatab komisjon uuesti läbi sihtsumma asjakohasuse ja EFSI tagatisfondi taseme.

Vastavalt EFSI määruse artikli 16 lõikele 2 hõlmab aastaaruanne, mille EIP esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule, täpset teavet EFSI raames teostatud rahastamis- ja investeerimistoimingutega seonduva koguriski ning samuti tagatise realiseerimise kohta.

Vastavalt EFSI määruse artiklile 12 on EFSI tagatisfond likviidsuspuhver, millest tehakse

[1] ELT L 169, 1.7.2015, lk 1.

EIP-le väljamakseid ELi tagatise realiseerimise korral. Kui realiseeritud tagatise summa ületab EFSI kontol EIP käsutuses olevate vahendite summa, makstakse see vastavalt ELi ja EIP vahelisele EFSI lepingule välja EFSI tagatisfondist. EIP hallatav EFSI konto loodi eesmärgiga koguda sellele ELi tulud, mis saadakse EFSI tagatud toimingutest ja sissemakstud summadest, ning maksta kasutada olevate vahendite ulatuses välja realiseeritud ELi tagatis.

Eraldisi EFSI tagatisfondi tehakse järk-järgult, võttes arvesse ELi tagatisest tulenevat riskipositsiooni suurenemist.

EFSI tagatisfondi vahendeid haldab otseselt komisjon ja neid investeeritakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, järgides asjakohaseid usaldatavusnõudeid.

3. FINANTSKONTOD

2015. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud EFSI tagatisfondis vahendeid. Sellest tulenevalt ei kajastu EFSI tagatisfond Euroopa Liidu 2015. aasta konsolideeritud finantsaruannetes.

ELi 2015. aasta finantsaruandes kajastati 1 399 423 euro suurune nõue, mis vastab 2015. aastal EFSI tagatisega toimingutest tulenevale ELi puhastulule, ja see kanti EFSI kontole 2016. aasta jaanuaris.

ELi tagatisest tulenev riskipositsioon seoses tagasimaksmata EFSI laenudega oli 2015. aasta 31. detsembri seisuga 201 899 614 eurot, samal ajal kui ELi tagatise maksimaalne kogumaht on 16 000 000 000 eurot (EFSI määruse artikkel 11). 201 899 614 euro suurust summat kajastatakse ELi 2015. aasta finantsaruande lisades tingimusliku kohustusena.

Olulised tehingud

2015. aastal võeti eelarves 1,35 miljardi euro suurune kulukohustus eraldiste tegemiseks EFSI tagatisfondi 2016. ja 2017. aastal.

See on esitatud ELi 2015. aasta finantsaruande lisade peatükis „Täitmata eelarvelised kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud“.

4. EFSI TAGATISFONDI VALITSEMINE 2015. AASTAL

21. jaanuaril 2016 võttis komisjon vastu otsuse C(2016)165, millega kiideti heaks Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi varahalduse suunised.

Kogu 2015. aasta jooksul ei olnud EFSI tagatisfondis vahendeid. Niisiis esitatakse esimene aruanne seoses EFSI tagatisfondi varade finantsjuhtimise, tulemuste ja riskiga 2017. aastal 2016. aasta kohta.

5. SIHTSUMMA ASJAKOHASUSE JA EFSI TAGATISFONDI TASEME HINDAMINE

2015. aasta lõpu seisuga oli EIP sõlminud lepingu kümne EFSI tagatisega tehingu kohta kogusummas 1 155 miljonit, millest 202 miljonit eurot on välja makstud. Juhul kui nimetatud toimingutest tekib kahjum, kaetakse see ELi tagatisest vastavalt EFSI lepingus toodud tingimustele. Täpsemalt antakse ELi tagatis infrastruktuuri ja innovatsiooni programmi

raames portfelli esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa tagatisena, kui tegu on EIP võlatehingutega, ja täieliku tagatisena, kui tegu on omakapitalitehingute / omakapitaliga seotud tehingutega, mille korral EIP investeerib omal vastutusel samadel tingimustel sama suures summas vahendeid.

EIF poolt 2015. aastal allkirjastatud EFSI tagatisega tehingute kogusumma on umbkaudu 398 miljonit eurot. Juhul kui nimetatud toimingutest tekib kahjum, kaetakse see eeskätt InnovFin VKEde tagatissüsteemi ja COSME laenutagamisvahendi sissemaksetest.

Vastavalt EFSI määrusele on EFSI tagatisrahastu sihtsumma 50 % ELi tagatisega võetavate kohustuste kogusummast, mis on praeguse seisuga 16 miljardit eurot. Enne 2015. aasta lõppu allkirjastatud tehingute ja tehtud väljamaksete küllaltki madalat taset arvestades puuduvad piisavad andmed, mille põhjal oleks võimalik konkreetsetest toimingutest lähtudes hinnata sihtsumma asjakohasust. Niisiis esitatakse esimene aruanne seoses EFSI tagatisfondi sihtsumma asjakohasuse ja taseme hindamisega 2016. aasta kohta 2017. aasta 31. mail.

Praeguse seisuga on ELi eelarves EFSI tagatisfondi sissemakseteks 2016. aasta jooksul ette nähtud umbkaudu 500 miljonit eurot.

Kuna eeldatakse, et aja jooksul kasvab EFSI toimingute portfell märkimisväärselt, ja arvestades EFSI programmitöö perioodil kehtivate eelarvepiirangutega, viib komisjon edaspidi läbi üksikasjalikumad hindamised.